

KOMENDANT GŁÓWNY
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ

BKSW-I-092/14-10/17/18

Warszawa, ^M stycznia 2018 r.

WK
Do realizacji
2018.01.15
Egz. nr
Stalman

Pan
st. bryg. mgr inż. Jacek STAŚKIEWICZ
Zachodniopomorski Komendant Wojewódzki
Państwowej Straży Pożarnej
w Szczecinie
ul. Firlika 9/14
71-637 Szczecin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli w trybie zwykłym, przeprowadzonej na podstawie art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹ w związku z art. 9 ust. 1 ustawy z 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej², w Komendzie Wojewódzkiej PSP w Szczecinie, 71-637 Szczecin, ul. Firlika 9/14, w terminie od dnia 10.07.2017 r. do dnia 14.07.2017 r., na temat: *Funkcjonowanie systemów motywacyjnych w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej* (pismo z dnia 22.06.2017 r., znak sprawy BKSW-I-092/14-1/17).

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolerów w składzie:

- mgr inż. Dariusz Osucha – główny specjalista w Wydziale Kontroli Biura Kontroli, Skarg i Wniosków KG PSP, na podstawie upoważnienia³ nr 23 z dnia 5.07.2017 r., znak sprawy BKSW-I-092/14-2/17.
- mgr Małgorzata Kędziora – główny specjalista w Biurze Kontroli, Skarg i Wniosków Komendy Głównej PSP, na podstawie upoważnienia⁴ nr 24 z dnia 5.07.2017 r., znak sprawy BKSW-I-092/14-3/17.

¹ Ustawa o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r., Nr 185, poz. 1092).

² Ustawa o Państwowej Straży Pożarnej (j.t. Dz. U. z 2017 r., poz. 1204, 1321).

³ Dowód: akta kontroli str. 7-8, Upoważnienie do kontroli nr 23/2017 BKSW-I-092/14-2/17.

⁴ Dowód: akta kontroli str. 9-10, Upoważnienie do kontroli nr 24/2017 BKSW-I-092/14-3/17.

I. Zakres przedmiotowy kontroli obejmował następujące zagadnienia:

1. Stosowanie przepisów prawa, procedur, regulaminów i programów zarządzania zasobami ludzkimi i innych regulacji dotyczących płacowych narzędzi motywacyjnych:
 - mianowanie na stanowiska służbowe i awansowanie na wyższe stopnie służbowe strażaków PSP;
 - przyznawanie dodatków służbowych, motywacyjnych i nagród uznaniowych strażakom PSP;
 - przyznawanie dodatków zadaniowych i nagród uznaniowych członkom korpusu służby cywilnej;
 - przyznawanie premii i nagród uznaniowych dla pracowników na stanowiskach pomocniczych, robotniczych i obsługi.
2. Wykorzystanie i zakres stosowania pozapłacowych narzędzi motywacyjnych:
 - przyznawanie medali, odznak resortowych, pochwał i dyplomów uznaniowych;
 - kierowanie na szkolenia i inne formy doskonalenia zawodowego przydatne do właściwego wykonywania zadań i obowiązków służbowych.

II. Kontrolą objęto okres: od 1 stycznia 2016 r. do 31 maja 2017 r.

III. Celem kontroli było: sprawdzenie funkcjonowania systemów motywacyjnych w komendzie wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie i ich oddziaływanie na efektywność pracy w poszczególnych grupach pracowników komendy.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą stanowisko Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej zajmował nadbryg. Henryk Cegiełka (odwołany ze stanowiska z dniem 15 stycznia 2016 r.) oraz st. bryg. mgr inż. Jacek Staśkiewicz powołany z dniem 15 stycznia 2016 r. na stanowisko Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP.

W Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie obowiązuje Regulamin organizacyjny⁵ ustalony Decyzją Nr 2/2015 z dnia 14 października 2015 r. Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP, zatwierdzony Zarządzeniem nr 15 Komendanta Głównego PSP z dnia 17 listopada 2015 r.⁶

Zgodnie z § 12.1. Regulaminu organizacyjnego do zadań Wydziału Kadr należy: pkt 1 *realizowanie polityki kadrowej komendanta wojewódzkiego*, pkt 4 *prowadzenie spraw awansów i wyróżnień strażaków i pracowników* oraz pkt 7 *prowadzenie całokształtu spraw związanych z systemem uposażeń i awansów strażaków PSP oraz wynagrodzeń pracowników cywilnych*.

Z treści § 7.1. wynika, że Wydział Kadr podlega bezpośrednio pod Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP.

⁵ Dowód: akta kontroli str. 18-41, Decyzja Nr 2/2015 Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP.

⁶ Dowód: akta kontroli str. 16, Zarządzenie nr 15 z dnia 17 listopada 2015 r. KG PSP w sprawie zatwierdzenia Regulaminu organizacyjnego KW PSP w Szczecinie.

Badaniu poddano zakresy czynności:

- naczelnika Wydziału Kadr⁷; w pkt. I zakresu określono podstawowe obowiązki, wśród których w ppkt. 10 przypisano *prowadzenie całokształtu spraw związanych z systemem uposażeń strażaków Państwowej Straży Pożarnej oraz wynagrodzeń pracowników cywilnych*, natomiast w pkt. II Kierowanie i koordynowanie pracą Wydziału w ppkt. 3 naczelnikowi przypisano *nadzór nad prowadzeniem spraw związanych z awansami i wyróżnieniami strażaków i pracowników*;
- naczelnika Wydziału Organizacji i Nadzoru⁸; w pkt. I zakresu określono podstawowe obowiązki, wśród których w ppkt. 7 przypisano *opracowywanie w terminach określonych przez Sekcję Kadr okresowych opinii dla podległych funkcjonariuszy*;
- naczelnika Wydziału Kwatermistrzowskiego⁹; w pkt. I zakresu określono podstawowe obowiązki, wśród których w ppkt. 9 przypisano *opracowywanie w terminach określonych przez Sekcję Kadr okresowych opinii dla podległych funkcjonariuszy*;
- zastępcy naczelnika Wydziału Kadr¹⁰; w pkt. 6 zakresu określono podstawowe obowiązki, wśród których w ppkt. 6 przypisano *prowadzenie spraw związanych z awansami i wyróżnieniami strażaków i pracowników oraz stosownej w tym zakresie dokumentacji i ewidencji* oraz w ppkt. 10 *terminowe przygotowywanie i przekazywanie właściwym naczelnikom dokumentacji dotyczącej opiniowania strażaków oraz prowadzenie w tym zakresie stosownej ewidencji*.

Mianowanie na stanowiska służbowe i awansowanie na wyższe stopnie służbowe strażaków PSP.

Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym⁵ w tabelach określających liczbę i rodzaj stanowisk służbowych w komórkach organizacyjnych, w okresie objętym kontrolą, Komenda Wojewódzka PSP w Szczecinie (Komenda) posiadała 85 etatów, w tym 63 etaty funkcjonariuszy i 18 etatów cywilnych.

Faktyczny stan zatrudnienia obrazuje tabela zamieszczona w treści wyjaśnień¹¹ udzielonych przez Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP (ZKW PSP).

⁷ Dowód: akta kontroli str. 42-45, zakres czynności naczelnika WK z dnia 17.12.2013 r.

⁸ Dowód: akta kontroli str. 46-51, zakres czynności naczelnika WO z dnia 12.12.2011 r.

⁹ Dowód: akta kontroli str. 56-59, zakres czynności naczelnika WT z dnia 16.05.2012 r.

¹⁰ Dowód: akta kontroli str. 296-297, zakres czynności zastępcy naczelnika WK z dnia 18.12.2013 r.

¹¹ Dowód: akta kontroli str. 13-15, wyjaśnienia ZKW PSP, pismo znak: WK.0754.38.2017 z dnia 30.06.2017 r.

Tabela 1. Faktyczny stan zatrudnienia 2016 r. i 2017 r.

Stan na dzień	Zatrudnienie (etaty)			Wakaty		
	funkcyjnariusz	ksc	spoza ksc	funkcyjnariusz	ksc	spoza ksc
01.01.2016 r.	59	16	4	4	2	0
31.12.2016 r.	58	17	5	5	1	0
31.05.2017 r.	57	15	4	6	3	0

W okresie objętym kontrolą 8 strażaków zostało mianowanych na wyższe stanowiska służbowe. Szczegółowy wykaz zmian na stanowiskach zawiera poniższa tabela.

Tabela 2. Wykaz zmian na stanowiskach.

Stanowisko przed zmianą	Stanowisko po zmianie
młodszy inspektor	młodszy specjalista
młodszy specjalista	specjalista
pomocnik dyżurnego operacyjnego	z-ca dyżurnego operacyjnego
specjalista	starszy specjalista
starszy inspektor	starszy instruktor
starszy specjalista	kierownik sekcji
technik	młodszy specjalista
technik	instruktor

Kontrolerzy sprawdzili akta osobowe wszystkich strażaków mianowanych na wyższe stanowiska służbowe w okresie objętym kontrolą. Kopie dokumentów, stanowiące wyciąg z akt osobowych czterech losowo wytypowanych osób (opinia służbowa, akt mianowania, decyzja personalna, decyzja o przyznaniu uposażenia) dołączono do akt kontroli¹².

Stwierdzono, że wobec wszystkich mianowanych osób przestrzegano wymagania określone w rozporządzeniu MSWiA z dnia 20 maja 2016 r. w sprawie stanowisk służbowych w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2016 r. poz. 724). Mianowane osoby spełniały kryteria w zakresie ustalonego stażu służby w latach oraz wymaganego wykształcenia ogólnego i kwalifikacji pożarniczych do zajmowanych aktualnie stanowisk służbowych. Kontrolerzy ustalili również, że osoby te posiadały aktualne opinie służbowe sporządzone zgodnie z obowiązującym czasookresem lub sporządzone w związku z planowaną zmianą stanowiska, jeżeli od ostatniego opiniowania upłynął co najmniej jeden rok. Jak wynika z opinii służbowych, przy awansowaniu oprócz spełnienia wymagań formalnych, wynikających z przepisów prawa w tym zakresie brano pod uwagę zaangażowanie, przejawianie inicjatywy, samodzielność,

¹² Dowód: akta kontroli str. 69-109.

odpowiedzialność za wykonywaną pracę, umiejętność i wiedzę na danym stanowisku, a także predyspozycje osobowe i doświadczenie.

W okresie objętym kontrolą awans na wyższy stopień służbowy otrzymało 28 funkcjonariuszy (w roku 2016 awansowano 12 strażaków, a w 2017 16 strażaków). Sprawdzeniu poddano akta osobowe 12 awansowanych.

Ustalono, że we wszystkich 12 przypadkach nadania wyższych stopni służbowych zachowano wymagania i terminy, wynikające z art. 54 ust.1 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej. Z treści pisma¹² wynika, że nie było przypadków odstąpienia od wnioskowania o nadanie wyższego stopnia służbowego w odniesieniu do osób spełniających wymagania, wynikające z przepisów prawa. Jednocześnie kontrolerzy ustalili, że czterech strażaków nie posiadało aktualnej opinii służbowej w dniu nadania wyższego stopnia. Stanowi to naruszenie § 2 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia MSWiA¹³.

Należy wskazać, że kierownictwo komendy i bezpośredni przełożeni analizują zaangażowanie i efektywność pracy oraz uzyskiwane wyniki przez podwładnych. W przypadku spełnienia kryteriów przez funkcjonariuszy wykorzystują narzędzia motywujące w postaci mianowania lub awansowania.

Przyznawanie dodatków służbowych, motywacyjnych i nagród uznaniowych strażakom PSP i pracownikom ksc.

Uposażenie strażaka składa się z uposażenia zasadniczego i z dodatków. Kontrolą objęto proces przyznawania dodatków: służbowego i motywacyjnego, których wysokość ma charakter uznaniowy. Ich przyznawanie oraz zmiana wysokości pełni rolę motywatora pod warunkiem, że odbywa się w sposób obiektywny oraz zgodny z przepisami.

W Komendzie nie opracowano wewnętrznych regulacji określających zasady ustalania i podwyższania dodatku służbowego oraz określania wysokości dodatku motywacyjnego dla strażaków. Z udzielonych wyjaśnień¹² wynika, że stosuje się przepisy rozporządzenia MSWiA z dnia 27 lutego 2008 r. w sprawie uposażenia strażaków PSP oraz wytyczne KG PSP z dnia 17 czerwca 2014 r. ZKW PSP udzielił dodatkowych wyjaśnień¹⁴ dotyczących ustalania wysokości dodatku służbowego w Komendzie. Stwierdził m. in. że *nie wprowadzono progów ustalania kwot dodatków służbowych dla poszczególnych stanowisk służbowych. Przyznając lub zmieniając wysokość dodatku służbowego kierownik jednostki organizacyjnej PSP kieruje się przepisami prawa, uwzględnia cechy strażaka, jego walory i umiejętności oraz sposób wykonywania pracy.* Z powyższego wynika, że stosuje się zasadę indywidualnego podejścia do każdego strażaka. Różnice kwot przyznanych dodatków służbowych w badanych przypadkach dla poszczególnych grup zaszeregowania wynikają z charakteru wykonywanej pracy oraz jej świadczenia w systemie zmianowym lub codziennym, potrzeby zatrudnienia osób posiadających

¹³ Rozporządzenie MSWiA z dnia 19 kwietnia 2006 r. w sprawie opiniowania służbowego strażaka PSP (Dz. U. z 2006 r., nr 80, poz. 562).

¹⁴ Dowód: akta kontroli str. 196-200, wyjaśnienie ZKW PSP dot. kryteriów stosowanych przy ustalaniu dodatku służbowego i motywacyjnego, dodatku zadaniowego, premii.

szczególnie przydatne dla jednostki uprawnienia¹⁵ lub wyszkolenie¹⁶ oraz ograniczonych środków na usystematyzowanie wysokości dodatków.

W okresie objętym kontrolą przyznawano strażakom dodatek motywacyjny. W 2016 r. dodatek otrzymało dwunastu strażaków, na okres pięciu miesięcy. Ustalone kwoty oscylowały w wysokości od 300 do 600 zł. Jeden dodatek w kwocie maksymalnej na okres trzech miesięcy został przyznany na przełomie 2016 i 2017 r. W 2017 roku przyznany został jeden dodatek w kwocie 600 zł na okres trzech miesięcy. Dodatek przyznano m. in. za udział w wystawianym poczcie sztandarowym, reprezentowanie jednostki podczas uroczystości państwowych i służbowych oraz szczególną dbałość o powierzone mienie. Szczegółowy zakres działań, w związku z realizacją których może być przyznany dodatek motywacyjny przedstawiony został w wyjaśnieniu¹⁷. Należy wskazać, że do wymienionych działań zaliczono osiągnięcia sportowe i upowszechnianie wychowania fizycznego w PSP lub zaangażowanie w promocję krwiodawstwa. Są to aktywności, które powinny być promowane a osoby uczestniczące odpowiednio nagradzane. Jednak działania te nie zostały wyszczególnione w § 6 ust. 2 rozporządzenia MSWiA¹⁸. Zatem bardziej właściwe w tych przypadkach jest stosowanie innych dostępnych form wyróżnienia lub motywowania np. nagroda uznaniowa.

W okresie objętym kontrolą nagrody uznaniowe przyznano dla wszystkich grup pracowników komendy z okazji:

- Święta Dnia Strażaka – maj 2016 r. i 2017 r.;
- Narodowego Święta Niepodległości – listopad 2016 r.

Nagrody uznaniowe zostały przyznane także w miesiącach grudzień 2016 r. i luty 2017 r.

Zasady przyznawania nagród uznaniowych w Komendzie określone zostały w formie protokołów uzgodnień¹⁹ w sprawie zasad podziału środków na nagrody i zapomogi dla strażaków i nagród dla pracowników cywilnych. Protokoły zostały podpisane przez ZKW PSP i przedstawicieli organizacji związków zawodowych działających w Komendzie.

W KW PSP w Szczecinie nagrody uznaniowe i zapomogi wypłacane są z funduszu ogólnego na ten cel oraz z wydzielonej puli środków do wyłącznej dyspozycji ZKW PSP. Zgodnie z treścią protokołów nagrody były przyznawane na wniosek kierowników poszczególnych komórek organizacyjnych lub bezpośrednio przez ZKW PSP.

Z wyjaśnień²⁰ udzielonych przez ZKW PSP wynika, że w ogólnych akcjach nagrodowych ustalane przedziały kwot nagród podlegały zróżnicowaniu

¹⁵ Dowód: akta kontroli str. 204-208, wyjaśnienie ZKW PSP w/s naboru pracownika posiadającego uprawnienia budowlane oraz przeszkolenie w zakresie stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych.

¹⁶ Dowód: akta kontroli str. 100-109, wyciąg z akt osobowych funkcjonariusza realizującego zadania w zakresie koordynacji ratownictwa medycznego.

¹⁷ Dowód: akta kontroli str. 196-197.

¹⁸ Rozporządzenie MSWiA z dnia 27 lutego 2008 r. w sprawie uposażenia strażaków PSP (j.t. Dz. U. z 2016 r., nr 717).

¹⁹ Dowód: akta kontroli, str. 149-152, protokoły uzgodnień znak: WK.077/4/2009 z dnia 27.05.2009 r., WK.077.6.2012 z dnia 22.05.2012 r., WK.077.10.2016 z dnia 31.10.2016 r.

²⁰ Dowód: akta kontroli str. 190-193.

z uwzględnieniem podziału na kadrę kierowniczą, korpus oficerski, aspirancki i podoficerski. Przy kwotach nagród w wysokości przekraczającej górny próg brano pod uwagę różne aspekty zaangażowania w funkcjonowanie Komendy, m. in. zwiększoną dyspozycyjność związaną z zastępowaniem innych funkcjonariuszy, pełnieniem funkcji koordynatora ratownictwa medycznego, realizowanie zadań rzeczownika prasowego, podnoszenie kwalifikacji przydatnych w realizacji zadań służbowych. Nagrody nie otrzymały osoby przebywające na długotrwałym zwolnieniu lekarskim. Przy ustalaniu wysokości nagrody dla pracowników cywilnych uwzględniano wymiar etatu.

Dodatkowe nagrody przyznano w miesiącach grudniu 2016 r. i lutym 2017 r. za wzorową postawę w służbie, zaangażowanie i efektywne wykonywanie obowiązków służbowych, wysoki poziom merytoryczny w realizacji zadań, organizację i przeprowadzenie konferencji rocznicowej, udział w komisjach działających przy ZKW PSP (dyscyplinarnej, inwentaryzacyjnej, likwidacyjnej), zaangażowanie w upowszechnianie kultury fizycznej, realizację zadań w systemie pomocy psychologicznej, prowadzenie szkoleń nt. lobbingu i dyskryminacji.

Przyznawanie nagród miało charakter powszechny, a ich wysokość charakteryzowała się zróżnicowaniem, wynikającym z ustalonych w protokołach uzgodnień przeliczników i dodatkowych opisanych wyżej kryteriów. Szczegółowy wykaz kwot przyznanych nagród zawarto w sporządzonych zestawieniach, odrębnych dla funkcjonariuszy²¹ oraz dla pracowników ksc²².

W okresie objętym kontrolą nie przyznawano dodatków zadaniowych członkom korpusu służby cywilnej. Z wyjaśnień¹⁵ udzielonych przez ZKW PSP wynika, że nie wystąpiły okoliczności warunkujące przyznanie dodatku tj. wykonywanie przez pracownika dodatkowych, powierzonych mu przez pracodawcę zadań.

Przyznawanie premii i nagród uznaniowych dla pracowników na stanowiskach pomocniczych, robotniczych i obsługi.

W Komendzie przyznawane są premie oraz nagrody uznaniowe dla pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej. Zasady przyznawania premii ustalono w regulaminie, wprowadzonym Zarządzeniem nr 53/2009 Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP z dnia 16 grudnia 2009 r. Wysokość premii jest określana kwotowo w angażu. Przykładowo dla stanowiska starszy technik (wynagrodzenie wg XII kat.) ustalono premię w wysokości 150 zł.

Nagrody uznaniowe dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach pomocniczych przyznawane są na zasadach wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 lutego 2010 r. oraz uzgodnień, wypracowanych z przedstawicielami związków zawodowych. Nie opracowano wewnętrznych regulacji w tym zakresie. Przeciętne kwoty nagród dla stanowisk pomocniczych są niższe od kwot przyznawanych dla pracowników ksc. Jest to podyktowane zatrudnieniem na stanowiskach, które nie realizują zadań merytorycznych, wynikających z regulaminu

²¹ Dowód: akta kontroli str. 156-174.

²² Dowód: akta kontroli str. 175-183.

organizacyjnego Komendy. Jednak w indywidualnych przypadkach, w związku z wykonywaniem zadań przekraczających normatywny wymiar czasu pracy lub czasowym zwiększeniem zakresu zadań, kwoty przyznawanych nagród były wyższe i miały za zadanie rekompensować zwiększony nakład pracy, przy ustalonych wynagrodzeniach podstawowych.

Przyznawanie medali, odznak resortowych, pochwał i dyplomów uznaniowych.

W Komendzie są stosowane pozapłacowe formy motywowania pracowników. W okresie objętym kontrolą przyznawane były medale i odznaki.

W 2016 roku wnioskowano o wyróżnienie 25 osób, otrzymało 15 osób.

W 2017 roku wnioskowano o przyznanie wyróżnień dla 17 osób, otrzymały 4 osoby.

Rodzaj wyróżnienia	2016		2017	
	Liczba złożonych wniosków	Liczba otrzymanych wyróżnień	Liczba złożonych wniosków	Liczba otrzymanych wyróżnień
Medal za Długoletnią Służbę	16	10	6	3
Odznaka „Zasłużony dla Ochrony Przeciwpożarowej”	12	5	11	1

Kierowanie na szkolenia i inne formy doskonalenia zawodowego przydatne do właściwego wykonywania zadań i obowiązków służbowych.

W celu właściwego zarządzania zasobami ludzkimi w Komendzie wprowadzono do stosowania wewnętrzne regulacje w tym zakresie, m.in. *Program Zarządzania Zasobami Ludzkimi (PZZL)*, wprowadzony Zarządzeniem²³ nr 10/2013 ZKW PSP z dnia 27 maja 2013 r. Działania wynikające z treści PZZL są realizowane w ustalonych obszarach, m. in. uwzględniają rozwój pracowników. Polityka prorozwojowa organizowana i realizowana jest w oparciu o Zarządzenie²⁴ nr 39/2012 ZKW PSP z dnia 10 grudnia 2012 r. w sprawie polityki szkoleniowej dla pracowników ksc Komendy Wojewódzkiej PSP w Szczecinie oraz Zarządzenie²⁵ nr 35/2012 ZKW PSP z dnia 27 listopada 2012 r. w sprawie indywidualnych programów rozwoju zawodowego członków ksc w Komendzie Wojewódzkiej PSP w Szczecinie. Kontrolerzy stwierdzili, że wskazane w treści zarządzeń przepisy prawa powszechnego podlegały zmianom, a przywołane wersje lub publikatory są nieaktualne.

Zgodnie z treścią Zarządzenia²⁵ ZKW PSP corocznie ustala plan szkoleń dla pracowników Komendy z uwzględnieniem priorytetów szkoleniowych, rodzajów szkoleń mających szczególne znaczenie dla rozwoju pracowników oraz środków finansowych Komendy przeznaczonych na ich realizację. Kontrolerom przedłożono *Plany szkoleń pracowników Komendy Wojewódzkiej PSP w Szczecinie na rok 2016 i 2017* oraz dodatkowe zestawienie szkoleń, na które skierowani zostali pracownicy

²³ Dowód: akta kontroli: str. 251-254.

²⁴ Dowód: akta kontroli: str. 238-244.

²⁵ Dowód: akta kontroli: str. 245-250.

Komendy w okresie objętym kontrolą. Z analizy porównawczej treści tych dokumentów wynika, że część faktycznie zrealizowanych szkoleń nie była ujęta w planach rocznych. Z ustnych wyjaśnień udzielonych przez naczelnika WK ustalono, że na szkolenia te kierowano osoby w sytuacji, np. zaistnienia doraźnej potrzeby uzyskania określonych kwalifikacji/umiejętności przez przedstawicieli Komendy. Także ograniczona w regionie oferta szkoleń powiązanych tematycznie z potrzebami rozwoju pracowników, wskazanymi w treści indywidualnych programów rozwoju zawodowego, limituje rzeczywiste możliwości ich zaplanowania i realizacji. Korzystanie z oferty szkoleniowej na terenie kraju generuje wyższe koszty uczestnictwa w tych przedsięwzięciach, co zostało również wskazane jako istotny czynnik, od którego zależne są możliwości uczestnictwa pracowników w tych szkoleniach. W załączniku²⁶ wykazano siedemnaście szkoleń w 2016 r. oraz cztery w 2017 r.

Zgodnie z procedurą ustaloną w Programie ZZL, dla pracowników ksc opracowano arkusze preferencji rozwoju zawodowego oraz indywidualnie ustalane przez bezpośrednich przełożonych arkusze programu rozwoju zawodowego. Wzory arkuszy zostały ustalone w załączniku do Zarządzenia²⁶. Przedłożone indywidualne programy rozwoju zawodowego zostały zatwierdzone przez Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP. W sporządzonych programach ustalono kierunki rozwoju pracownika oraz działania prorozwojowe. W odniesieniu do funkcjonariuszy PSP propozycje szkoleń i ich rodzaj lub zakres przedmiotowy określane są przy sporządzaniu okresowych opinii służbowych.

V. Ocena kontrolowanej działalności

Kontrola polegała na sprawdzeniu realizacji zadań obejmujących formalne przygotowanie podmiotu w zakresie dostępnych płacowych i pozapłacowych form motywowania oraz faktycznego ich stosowania w celu oddziaływania na pracowników w kontekście uzyskiwanej efektywności pracy.

Na podstawie ustaleń dokonanych w drodze analizy dokumentacji źródłowej i zebranych dowodów **pozytywnie z uchybieniami** oceniono proces realizacji w Komendzie Wojewódzkiej PSP w Szczecinie. zagadnień objętych kontrolą. Wpływ na sformułowanie powyższej oceny mają ustalenia faktyczne, które obrazują sposób realizacji ocenianych zagadnień.

Pozytywnie oceniono sposób uregulowania polityki kadrowej, w części dotyczącej systemów motywowania pracowników. Zadania te zostały określone w treści Regulaminu organizacyjnego Komendy. Problematyka kadrowa podlega bezpośrednio Zachodniopomorskiemu Komendantowi Wojewódzkiemu PSP. Bieżący nadzór nad realizacją tych zagadnień sprawuje naczelnik Wydziału Kadr. Szczegółowy podział zadań został ustalony w treści zakresów czynności opracowanych dla właściwych stanowisk pracy.

²⁶ Dowód: akta kontroli str. 282.

Pozytywnie z uchybieniem oceniono proces nadawania wyższych stopni służbowych. Nie przebiegał on z zachowaniem wszystkich wymagań, wynikających z właściwych przepisów prawa. Awansowani funkcjonariusze spełniali ustalone kryteria formalne, jednak w czterech przypadkach dla awansowanych nie sporządzono aktualnej w dniu nadania wyższego stopnia opinii służbowej. Uchybienie ma charakter formalny. Osoby te posiadały wcześniej opracowane opinie służbowe i były w nich pozytywnie ocenione.

Pozytywnie oceniono proces mianowania funkcjonariuszy na wyższe stanowisko służbowe, który przebiegał z zachowaniem wymagań formalnych, określonych w przepisach.

Pozytywnie oceniono proces ustalania dodatku służbowego. Nie stwierdzono rozbieżności wysokości kwot przyznanego dodatku dla porównywalnych grup uposażenia zasadniczego. Uwzględniono aspekt trudności realizowanych zadań na porównywalnych stanowiskach służbowych, który miał wpływ na zakres odpowiedzialności za skutki działań lub podejmowanych decyzji. W indywidualnych przypadkach zwiększano wysokość dodatku z uwagi na specyfikę realizowanych zadań. Miało to miejsce wobec stanowisk, na których wymaga się zwiększonej dyspozycyjności lub dodatkowych kwalifikacji przy ograniczonych możliwościach pozyskania na rynku pracy specjalistów w danej dziedzinie, niezbędnych do zapewnienia właściwego funkcjonowania Komendy.

Ustalanie dodatku motywacyjnego przebiegało z zachowaniem kryteriów, których spełnienie stanowi podstawę do jego przyznania strażakowi. Właściwie określono proponowany czasookres prawa do dodatku i jego kwotę. Należy jednak wskazać, że w treści uzasadnienia przydzielonego dodatku przytoczono działanie, opisane powyżej, wykraczające poza wymienione w § 6 ust. 2 pkt 1-9 rozporządzenia¹⁸. Z uwagi na szerszy zakres uzasadnienia, spełniający kryteria przepisu, przedstawione zastrzeżenie nie wpłynęło na pozytywną ocenę zagadnienia.

Proces przyznawania nagród uznaniowych dla poszczególnych grup pracowników w Komendzie nie budzi zastrzeżeń. Nagrody, przyznawane dwukrotnie w danym roku, z okazji święta Dnia Strażaka i Narodowego Święta Niepodległości charakteryzują się zróżnicowaniem kwot w ustalonych przedziałach dla stanowisk służbowych i korpusów. Otrzymanie nagrody było uwarunkowane wzorowym i terminowym wykonywaniem przez pracownika zadań, określonych w zakresie czynności. Nagrody wypłacono wszystkim pracownikom, w odniesieniu do których właściwi przełożeni złożyli wnioski do akceptacji Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP. Zwiększony nakład pracy lub udział w dodatkowych formach aktywności na rzecz jednostki przez poszczególnych pracowników został również doceniany w postaci nagród przyznanych w doraźnych akcjach nagrodowych. W ocenie kontrolerów sposób przyznawania nagród uwzględniał aspekt motywacyjny wobec pracowników Komendy.

Motywowanie pracowników do efektywnego wykonywania zadań wspierane jest poprzez stosowanie pozapłacowych zachęt w postaci przyznanych odznaczeń

i medali. Wnioski o przyznanie tych wyróżnień sporządzane są m. in. z okazji obchodów Święta Dnia Strażaka i Narodowego Święta Niepodległości.

Kolejnym dostępnym i stosowanym przez kierownictwo jednostki sposobem mobilizowania pracowników do wydajniejszej pracy jest tworzenie warunków do doskonalenia i rozwoju zawodowego. Pozytywnie oceniono fakt, że dla poszczególnych grup pracowników dostępne są różne formy poszerzania kwalifikacji zawodowych. Zastrzeżenia budzi jednak fakt, że w przedłożonych planach rocznych szkoleń nie uwzględniane są działania prorozwojowe, określone w IPRZ. Zgodnie z Zarządzeniem²⁴ planowanie szkoleń dla pracowników ksc (lub aktualizacja planu) powinno być realizowane corocznie. Fakt, że w połączeniu z oceną dostępnej oferty szkoleniowej realizacja planu może być zagrożona, nie stanowi podstawy do odstąpienia od formalnego obowiązku, wynikającego z regulacji wewnętrznej oraz Zarządzenia nr 3 Szefa Służby Cywilnej z dnia 30 maja 2012 r. w sprawie standardów zarządzania zasobami ludzkimi w służbie cywilnej.

Osobami bezpośrednio odpowiadającymi za powstanie ww. uchybienia są: zastępca naczelnika Wydziału Kadr, któremu przypisano w zakresie czynności zadanie przygotowywania i przekazywania właściwym naczelnikom dokumentacji dotyczącej opiniowania strażaków oraz naczelnik Wydziału Kadr, jako kierownik komórki organizacyjnej właściwej do realizacji ww. zadania. Z tytułu sprawowanego nadzoru odpowiedzialny jest Zachodniopomorski Komendant Wojewódzki PSP.

Nie stwierdzono niekorzystnych skutków oddziaływania wykazanego uchybienia na sposób funkcjonowania kontrolowanej jednostki organizacyjnej PSP.

VI. Wnioski i zalecenia

W celu usunięcia stwierdzonego uchybienia i opisanych zastrzeżeń oraz usprawnienia funkcjonowania KW PSP w Szczecinie polecam:

1. Zapewnić stosowanie zasad przeprowadzania opiniowania służbowego, określonych w *rozporządzeniu MSWiA z dnia 19 kwietnia 2006 r. w sprawie opiniowania służbowego strażaka Państwowej Straży Pożarnej*.
2. Przy przyznawaniu i ustalaniu kwot dodatku motywacyjnego uwzględniać wyłącznie okoliczności zawarte w § 6 ust. 2 pkt 1-9 rozporządzenia MSWiA z dnia 27 lutego 2008 r. w sprawie uposażenia strażaków Państwowej Straży Pożarnej.
3. Dokonać aktualizacji Zarządzeń nr 39/2012 z dnia 10.12.2012 r. i nr 35/2012 z dnia 27.11.2012 r. Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w Szczecinie, regulujących politykę szkoleniową i rozwój zawodowy pracowników ksc w Komendzie Wojewódzkiej PSP w Szczecinie, uwzględniającej weryfikację przywołanych w treści dokumentów przepisów prawa.
4. Opracowywać odrębny roczny plan szkoleń dla pracowników ksc, uwzględniający działania prorozwojowe, określone w IPRZ.

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, proszę o przedstawienie w ciągu 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych zastrzeżeń i uchybień.

Przeprowadzenie kontroli zostało odnotowane w Księżce kontroli Komendy Wojewódzkiej PSP w Szczecinie pod pozycją nr 2/2017.

gen. brygadier Leszek SUSKI

Wykonano w 2 egz.:

Egz. Nr 1- Zachodniopomorski Komendant Wojewódzki PSP

Egz. Nr 2 - a/a

Kopię otrzymuje:

Dyrektor DKIN MSWiA